

ארכיון M 49 E

1501 - 2000

LANCUT -קורות יהודי GRINBAUM DIANA-1501

1941- PLOCK - פינוי יהודי WEINBERG - ZDOLINSKI BOLESŁAW-1502

ZDOLINSKI BOLESŁAW-1503 -עבודה בגרמניה תחת מסווה ארי

BORSZCZOW -משפחה נצלה- TURNER BERL-1504

1505 - ZELMANOWSKI CHAIM – העד מתאר את מעשי האכזריות של הגרמני FEIX במחנה BUDZYN ליד LUBLIN – על יהודים שהובאו מגטו WARSZAWA בעת המרד – פינוי מחנה FLOSSENBURG -בעיירה יהודית בסביבת LUBLIN אסף את היהודים בשוק, **ציונה להוציא את בול העץ של הקצב, מינה אוקראיני לביצוע ההרג והחלה כריתת ראשי הילדים – על רצח אכזר כזה עוד לא הגיעו אלי ידיעות - יוסלה כ.**

BENDIKT MAX-1506= - העד הוא "MISCHLING" מדרגה I - הוא נחשב ליהודי היה במחנות שונים והיחס אליו היה כמו לכל יהודי אחר

*=1507 - ROTSCHILD INGE - העדה היא ילדה שהגיעה ל RIGA מגרמניה עם הוריה - היא מספרת את ההתרחשויות בגטו RIGA בצורה בוגרת מאד - ב- 1944 היה הפינוי ובין כל אלה שהגיעו מגרמניה ושרדו היו שתי ילדות בלבד

=1508 - אלמוני עושה חשבון עם הפולנים במלאות שנה להתקוממות ב WARSZAWA - הוא מונה שמות רבים של יהודים שלחמו בגבורה תחת שם בדוי כי הם לא התקבלו כיהודים

*=1509 - SZCZERANSKA CHAJA - עדות של נערה שהיא בת 16 במוסרה את עדותה ב LODZ - היא נולדה ב- VILNO ומספרת על הגטו ועל נדודיה בכפרי הסביבה הקרובה והרחוקה - סיפורה הוא בוגר מאד, שוטף, מלא פרטים ודקויות, מרתק! יצר החיים, תושייה, תבונה ומנה גדושה של מזל בנוסף לאומנת פולניה אוהבת, שפרשה עליה חסותה, כל הגורמים גם יחד הביאו להצלתה - עדות מרגשת !!!

KUPICZOW - מספרת על AZRIANOW, עיירות ליד KOWEL - FEFER BAJLA-1510

LIPMAN SZLAMA-1511 - מחנה STADION ע"י POZNAN

PICK GOLDA - העד מספר בקיצור על הגירוש מ OPOLE – PULAWY ל – 1512

EDELMAN GERSZON-1513 -על PULAWY - השתתף במרד הפולני ב- WARSZAWA

1514 - MITELMAN ROZA - העדה מספרת על LUBLIN ועל הגטו בעיירה BELZYCE - בהמשך היא מספרת על מחנה BUDZIN ועל מחנות נוספים

REITIG AWRAM-1515 -גירוש מ- HRUBIESZOW אל מעבר הגבול הסובייטי - 1939

BUDZYN ועל מחנה KRASNIK ועל גטו OLENDER ABRAHAM-1516

NUREMBERG -על יהודי WIEROSZOW שנלקחו ל- BARENSZTEIN LEJB-1517

IZBICA קהילת קורות NOBEL HAJNOCH-1518

MAJZLISZ HIERONIM-1519* -ילד מספר על הצלתו- שני הוריו התאבדו- עדות זהה ב- 1652

HOFFMAN JERZY ANDRZEJ - 1520* – ילד מספר על הישרדותו, תחילה עם ההורים, אחר כך בין איכרים ולבסוף בתושייה אישית במוסד נוער עברייני ובית יתומים כארי – KRAKOW והסביבה

LWOW על מספרת על SAFRO ROZALIA-1521

1522 – FRYDMAN IRENA - FISZELSON – עדות ארוכה ומלאה תהפוכות – העדה היא ילידת WARSZAWA והיא שורדת עם בעלה וילד

SZTAJNBERG HELENA-ANDRZEJCZAK-1523=* - העדה מספרת על נדודיה עם בנה התינוק תחילה בעיירות במזרח פולין אחר כך בין החזיתות הלוחמות - **היא חיה במסווה ארי בעזרתם האמיצה של פולנים אצילי נפש** - היא שורדת עם ילדה - **עדות מנוסחת בצורה מצוינת המבטאה את רגשות הפחד, החרדה לשלום בנה התינוק ואומץ הלב הנדרש לחיים כפולים !!!**

DROBNER HELENA-KITAJ -1524= -חלק ראשון של העדות מוקדש לקורות היהודים בגטו ZLOCZOW-העדה מציינת את הפעולות החיוביות כגון שליחת חבילות למחנות הפעלת בית תמחוי ועוד שארגן ה- JUDENRAT - **העדה מספרת בכשרון רב את קורותיה האישיים השזורים עם גורלות אנשים אחרים - היא מספרת על פולנים אצילי נפש שסיכנו נפשם למען יהודים ואף שילמו בחייהם- מרתק !!!!!!!**

SANDOMIERZ PERLA -1525 -גטו PENCZYNA - ניירות אריים

1526 - חסר ב - Z.I.H.

DR. WAJNRYB - 1527 - **העד מספר על מחנה STUTHOFF בצורה מסוגנת בלשון ספרותית ובדרך בלתי רגילה**

BONIUWKA NINA-1528 * - ילדה מספרת על מרד גטו וורשה - עדות זהה ב- 653 ו- 3653

1529 - חסר ב - Z.I.H.

DANZIGER ELZBIETA-1530-על פעילות הארגון הלוחם ב- CZESTOCHOWA

LIChTERMAN JAKOB-1531-האמת על דר' SCHIFFER - MAJDANEK

SILBERBERG JULIAN-1532-פעולות הארגון הלוחם ב- CZESTOCHOWA

ZIEREIS FRANCISZEK-1533,סגן אלוף S.S. - עדות מפקד מחנה הריכוז - MAUTHAUSEN GUSEN

1534 – אלמוני - בעלי נתינות זרה גרים ב - HOTEL POLSKI - BERGEN BELZEN -

1535 - חסר ב - Z.I.H.

DR. FREUND ILSA-1536 -על מחנה GUNDELSDORF

1537 - ZILBERBERG S. - מאמר הוקרה לשני האחים GUTMAN - האח הבכור הוא סופר צעיר מבטיח ואחיו מצליחים לברוח ממחנה TREBLINKA ולספר לראשונה את אשר מתרחש במחנה - הוא מצטרף ליחידה פרטיזנית

LANDWIRT MARIA-1538 -הישרדות במחנות שונים

KRASUCKI EFRAIM-1539 -יהודים במרד הפולני ב- WARSZAWA

KELERMAN BER-1540 -על יהודי CHELM

FISCHER TOWA - ZISMAN LUBOWICZ-1541 - על BRASLAW מחוז WILNA

SZTIWEL EUGENIA-1542 -מתיישבים צ'כים באזור DUBNO הצילו את המשפחה

BIBER ALTER-&LEJSOR HERMAN -1543 -קורות העיירה MODRZEJOW

BIBER A.-1544=-העד מספר על מצב היהודים ב- MYSLOWICE בשנים 1939/40

LEJZOR HERMAN-1545 -שתי עיירות, NIWKA ו- MODRZEJOW

PINKUS DAVID-1546 -קורות יהודי SIEMIANOWICE

ZBOROWSKI SAMUEL-1547 - על העיירה STRZEMIESZYCE

LEWKOWICZ GENIA-1548 -מספרת על DABROWA GORNICZA

ROZENBERG STEFANIA -1549 - העדה מספרת על KRAKOW מתחילת המלחמה עד אפריל 1941 כשהוקם הגטו

AUERBACH-1550 - פרטים על OLKUSZ

PARASOL EFRAIM -1551 -קורות קהילת OLKUSZ

1552 - אלמוני - CHORZOW - גירוש לגבול הסובייטי - 1939/40

נבדק - אין בתיק - 1553—FRAJMAN JERICHEM

GELERNTER MATYLDA-1554 -קורות קהילת BOLECHOW

GOLDFRAJND DORA -1555=-עדות זניחה על כרוז שהעדה קראה ועל פגישה של מספר אנשים בקשר להתארגנות מחתרתית ב- 1943 -SOSNOWIEC

HORSTEIN REGINA -1556 -פירוט מפעלים ומספר עובדיהם בגטו SOSNOWIEC

WEINGARTEN RIWEN-1557 * -ניצל עם אמו- SKARZYSKO KAMIENNA

LEWKOWICZ ANNA-1558 - העדה היא בת 12 במוסרה את עדותה - **היא נשארה בחיים כנגד כל הסיכויים** - הייתה בכלא MONTELUPICH ועברה עינוים כדי שתגלה יהודים מסתתרים - הגיעה ל - AUSCHWITZ עברה סלקציה בידי MENGELE וכבר חיכתה ערומה ליד תאי הגז - עברה את RAWENSBRUCK בצעדת המות - **ילדה קטנה עמדה בכל אלה וניצחה - עדות חשובה !!!**

KATZ FELA-1559 - על ראש המחתרת ב- ZWI DUNSKI ,SOSNOWIEC

GRUNNPETER EMMA – 1560 – עדותה של גרמניה מ - KATOWICE שהמירה את דתה ונישאה ליהודי ב - 1931 – הגסטאפו לחץ עליה בלי הרף להתגרש מבעלה ואיימו עליה שיכניסו אותה לגטו ב- BEDZIN - את בעלה שלחו ל - AUSCHWITZ העדה ובתה נצלו – **העדה מכריזה שהיא יהודיה וכזאת תישאר**

MARYMONT ISRAEL-1561 - מספר על SOSNOWIEC ב - 1939

FELCZER ROZIA-1562 - דו"ח מפורט על ביה"ח היהודי ב- SOSNOWIEC

GRANEK CECYLIA-1563 - על פעולת "הנוער הציוני" ב- SOSNOWIEC

BRECHNER SAMUEL-1564 - קורות קהילת SOSNOWIEC

GOLDHUST BLANKA-1565* -נערה מספרת על PIOTRKOW TRIBUNALSKI ו- AUSCHWITZ

PINCZEWSKA ROZIA-1566 * - סיפור הצלתה

DIAMANT HENoch-1567 - העד מספר שימים ספורים לאחר כניסת הגרמנים ל- CZESTOCHOWA הם אספו את הגברים היהודים בכנסיה - תוך כדי כניסתם פתחו עליהם באש - מאות נהרגו ומאות נפצעו ביניהם גם העד- הוא מגיע למחנה NEUWELT ומתאר אותו

SMAJIK MASZA-1568 - מספרת על WOLKOWYSK

KREMER KAROLINA-1569 * -נס הישרדות- POLANIEC-

NACHER J.-1570 -העדה מספרת על מחנה BLECHHAMER ועל מות אחותה שם בינואר 1945 - **העדות כתובה ברגש ובפטוס רב**

GRUN FELA-1571 - פולנים סיכנו חייהם כדי להצילה

KURC SARA-1572 -חיסול גטו BOCHNIA - בריחה להונגריה

LEWINGER ROMAN -1573 - על GROSS, רופא ראשי ב- PLASZOW

1574 - חסר ב - Z.I.H.

DICKER HELENA-1575 -על מחנה PLASZOW

ROZNER BRONISLAW-1576 - על GROSS, רופא ראשי ב- PLASZOW

WACHSTOCK LOLA-1577 -מספרת על מעלליו של GOETH ב- PLASZOW

SKAWINA ועל PRZEMYSL ועל גטו - KROLIK KRYSZYNA -1578

NIEWIAROWSKI MARIAN-1579- העד הוא עורך "GORNIK" - זהו סיפור המסופר בגוף ראשון המבטא נאמנה את הרגשות והמחשבות של יהודי החי בצד ה"ארי" וכל רגע יכול להיות רגע גורלי

SILBER SALOMON-1580 – עדות על רציחות GOETH ב - PLASZOW

LANDESMANN JONAS -1581 - **עלילת דם - רצח פולחני** - 1945 - RZESZOW -

ZAJDMAN HANIA-1582-פרעות ביהודים אחרי השחרור - 1945

LAUER IZA -1583 – תסכית רדיו ששודרה ברדיו KRAKOW בעת שנערך משפט פושעי המלחמה ב- NURENBERG - ילדים יהודים מבית יתומים מספרים קורותיהם בעת השואה - **מרגש !!!!**

WEISER ISAK-1584 - על גטו LWOW -

WASSERLAUF HENRYK-1585-פרטים על SKARZYSKO

SCHMEIDLER STELLA-1586 - פרטים על GROSS, רופא ראשי ב- PLASZOW

LIEBERMAN JOZEF-1587-העד מספר על 1 JULAG באזור KRAKOW שהיה מסונף ל - PLASZOW בניהולו של GOETH - בזמן שפרצה מגפת טיפוס ב - JULAG המליץ GROSS DR. לחסל את המחנה - פירוש הדבר רצח שוכניו - מנהל ה - JULAG הציל את המחנה

DRANGER JERZY-1588-עדות נגד איש O.D. - KERNER

LIBERMAN ERWIN-1589 - השתייכות למחתרת - עינויים בידי GOETH - PLASZOW

BLECH HENRYK-1590 - על סגן מפקד O.D. - KERNER - PLASZOW

LANDAU ERNA-1591 - עדות נגד GOETH על רצח שביצע במו ידיו ב- TARNOW

PRZECHADZKI LEON-1592 - רצח בידי GOETH ב - KRAKOW | - PLASZOW

IMMERGLUCK FRYDA-1593-לפי פקודת GOETH, לקחו לה את הילד- PLASZOW

PERLMAN JAKOB-1594 על GOETH ועל אנשי S.S. אחרים ב- PLASZOW

WOHLFEILER HENRYK-1595 - מהנדס ב - PLASZOW - עד לרציחות GOETH

GUTMAN LEOPOLD-1596 - O.D. STEINER אסר קבוצה מחתרנית ומסר לידי הגרמנים-

EINTRACHT MARCEL-1597-היה אסיר ב- MONTELUPICH - KRAKOW

GUTERMAN KAROLA-1598* -פרטים על מלשינים - **מצילי ילדים לא רוצים להחזירם**

GWIZDALA ANTONI-1599 - פולני- הוצאה להורג של ניצולים ממשלוח ל- AUSCHWITZ

PLASZOW - ב- GOETH - פרטים על מעללי PELTERER MINA-1600

GRINBAUM DAWID - SARA MAHLER - BERGER MORDKO-1601 - מוסרים עדות
8/1/1946 -!!!! - התקפה על יהודים שנסעו ברכבת בידי כנופית פולנים ב-
עדות זהה ב - 1357

PLASZOW - ב- AMON GOETH של פשעיו של GALCZYNSKI MARIAN-1602

LANG JAKUB-1603-* - רצח משפחה יהודית בידי שוטרים פולנים - **דצמבר 1945 !!!!**

1604 - חסר ב - Z.I.H.

HAEKER KURT-1605= - העד הוא אסיר AUSCHWITZ משוחרר עיתונאי במקצועו הנמצא
ב- KRAKOW במעבר ל - WIENA שם נולד- הוא מוסר עדות על אירועים שונים שקרו
במחנה והשאירו עליו רושם - **בין היתר הוא מזכיר את מותו של SCHILINGER מפקד**
S.S. שאישה יהודיה הרגה אותו לפני תאי הגז - ראה עדויות נוספות בנושא : M49 -
& M1E/920-1357-1366-2380-1397 & = & 320-325-335-449-1605-1814-2250-2788-4084-4639
& 017/95 - עדות זהה ל - 320 ב - 5098

DANEMAN FRANZ - 1606 - **העד הוא אסיר פוליטי לא יהודי** הנמצא ב - AUSCHWITZ
מראשית קיום המחנה - בעדות פרקים פרקים לפי נושאים :
1 . **העד מספר על המתת אסירים בזריקת FENOL ללב** שהייתה נהוגה לפני השימוש בתאי
הגז

2 . **העד מספר על בית זונות** ששימש בעיקר אסירים פוליטיים גרמנים ופולנים תמורת
תשלום של מארק אחד - תור היה מסתדר ברחוב לפני בלוק 24 שם סידרו בקומה ראשונה
20 חדרים למטרה זאת - כל בחורה קבלה לקוחות 5 פעמים אחרי מפקד הערב - כל סיבוב
בן 20 דקות

3 . **העד עבד בחודשים נובמבר- דצמבר 1944 בהריסת המשרפות - הוא מתאר את מבנה**
תאי הגז ואת המשרפות ומספר על סדרי הפעלה על סמך ראית המקום ושיחה עם אנשי
ה - SONDER KOMANDO

4 . **פרק זה מספר על מקרה יוצא דופן ויחיד במינו במחנה הריכוז AUSCHWITZ - אסיר**
פוליטי אוסטרי שלחם בספרד במלחמת האזרחים הכיר שם נערה ואחרי שנים ניתן לו רשיון
להתחתן כחוק במחנה - הנערה ואימה באו למחנה ליומיים - נערכה חתונה וניתן להם חדר
קטן למשך יומיים להתייחדות

5 . **העד מספר על ההוצאה האחרונה להורג הפומבית שנערכה ב - 30/12/1944 - 5**
קומוניסטים, אסירים ותיקים, 3 אוסטרים ו - 2 פולנים ניסו לברוח מהמחנה אך נבגדו ונתפסו
- אחד מאלה שנתלה היה החתן מהפרק הקודם

6 . **זהו פרק קצר המספר על הקמת המחנה וההרכב האנושי בהתחלה**
7 . **העד מספר על מגפת הטיפוס שהשתוללה במחנה בקיץ 1942 - בהפעלת תאי הגז**
לראשונה נרצחו 800 חולי טיפוס - עדות מעניינת !!!

WEISER IZAK-1607 - מחנות שונים

HERSTEIN HENRYK-1608 - בריחה ממחנה RADYMNO

1609= - **אסירים אלמונים** מ - AUSCHWITZ מסרו למכון ההיסטורי שאלון בנוגע להיטלר -
במסמך שאלות ותשובות בצדן בנוגע לביוגרפיה של ה- FUHRER

- על קבר אחים במחוז BLONIE - על מלשינים ורוצחים - WISLICKI SALOMON-1610
עדות זהה ב- 1364

JAWOROW -פרטים על גטו METZLER JUDA-1611

SCHATZ או NADEL CHAIM-1612 - יום ניהול גרמני ב - JAWOROW - ספט. 1939

JAWOROW -חיסול קהילת SCHEER RACHELA-1613

JAWOROW -על SAUERBRUNN JAKUB-1614

JAWOROW על - MENDELSON MALA-1615

JAWOROW - פרטים רבים על גטו BEER JONAS-1616

BOCHNIA -על מלשין ב- CELZER IZAK-1617

PLASZOW - רוצח אנשים ב- GOETH - EISEN KIWE-1618

BIRNBAUM TOBIASZ-1619 - עבר את הגבול לרוסיה - 1940

POLANECKI DAWID-1620 - מסר מכתב של נידונה למות - מוצאה מ - BERLOW - עדות
זהה תחת מספר 1365

KORNGOLD MIECZYSLAW-1621 -מכתב ממחנה ZBARAZ - כותב המכתב נרצח במחנה
ואמו מסרה אותו ל - Z.I.H.- עדות זהה במספר 435

BORGER ABRAHAM-1622 - מחנות שונים - עדות זהה ב - 1692

ALEXANDROW - על קהילת - SZPARBERG CZIPA+DWORA-1623

DR.WOLKEN OTTO-1624= - ניהל בחשאי רישום סלקציות במחנה הקרנטינה
ב- AUSCHWITZ הציל את LUIGI FERI ילד איטלקי שעדותו נמצאת תחת מספר 644 -
AUSCHWITZ על ביותר על

WILK SALOMON-1625 -מחנות

ROSENSTRAUCH FRYDERYKA-1626 - חיסול גטו LWOW - הצלה בעזרת פולנים

BOCHNIA -על אנשי יודנראט ושוטרים יהודים ב- FABER MARIAN-1627

EGERMAN LEONORA-1628 - עדות על עלילות GOETH ב - PLASZOW

PLASZOW ב- GOETH - JAN MICHEL-1629

PERLMAN JAKOB-1630 - עדות זניחה

SCHUTZMAN STEFANIA-1631 - מעידה נגד מלשינה יהודיה ב- KRAKOW

PLASZOW ב- GOETH עלילות - SINGER ROMAN-1632

FLEISCHER GUSTA - 1633 - העדה מוסרת רשימה שמית של 23 יהודים שנרצחו בפקודת
PLASZOW - ב GOETH

LUBUCH JOZEFA-1634 - יומן משרתת פולניה בבית יו"ר היודנראט ב - MIELEC

LICHTIG BERTA-1635 -רשמה מפיו של DR. FRANK ראש העיר MIELEC - פולני

DR. CZAPNICKI HENRIK-1636 - חיסול יהודי BOCHNIA

STIEGLITZ IZAK-1637 - קורות העד במחנות שונים

ROSENBAUM MAKSYMILIAN-1638 - קורות קהילת ZABLOTOW

NELKEN REGINA - 1639 - העדה מספרת על המתרחש במחנה PLASZOW בשנים 1944-
1943 כולל רשימה ארוכה של אנשים שנרצחו ע"י GOETH

ROTFFELD ROZIA-1640* - מוסרת על קבר אחים ב- LANCUT

GRUENBERG IZAK-1641 -עדות על יהודי שהתנפל על שוטר ב - ZWIERNIK

KREMDORF JAKOB-1642 -הוצאות להורג ב- PLASZOW

ZEIGER SONIA-1643 - נצלה עם ילדיה הודות לפולני- ZBOROW

HAMMER HENoch-1644 -העתיק כתובות מקיר בית כנסת ב-KOWEL

KANAREK EDMOND-1645 - עדות נגד GOETH - PLASZOW

BIEDER LEOPOLD-1646 - ניצל בעזרת פולנים- BIALY PRADNIK

KORNHAUSER PINKUS-1647 - הישרדות באזור WOJNICZ

OHRENBACH JAKOB-1648 -אירועים ב - LWOW

PELLER ABRAHAM-1649 - קורות קהילת BIECZ

DRUSZKOWIECKA STANISLAWA-1650 - מעידה על קבר אחים ב- KOLACZYCE

JUNGERWIRTH BERNARD-1651 -מוסר על קבר המונים של יהודי MANISIEWICZE

MAJZLISZ HIERONIM -1652* - תלאות ילד יהודי ב - LWOW - עדות זהה ב- 1519

GRODZICKA BRONISLAWA -1653 -מעידה על קבר אחים ב- SKARISZEWO

EHRlich SAMUEL -1654 -אפיזודה בגטו KRAKOW

BERENHAUT JOZEF -1655 - עדות בנוגע ל - GOETH

FIGA BEREK -1656 - על פשעיו של GOETH ב - KRAKOW

- AUSCHWITZ - HEIT GENIA -1657 - ברח מהתור לקרמטוריום ב-
- HIRSCH HELENA -1658 -המשרתת של GOETH בסרט "רשימת שינדלר" מוסרת עדות
- WOLF IZAK-1659 -עדות על מעשיו של GOETH
- VON MALOTKE - EHRlich SAMUEL-1660 - רוצח חולי בי"ח ב - KRAKOW - 1942
- BERLINSKI ADOLF-1661 -פרטים נוספים על GOETH
- BLUMENFRUCHT HERSCH MAJER - 1662 -עלילות GOETH ב- PLASZOW
- ETTINGER MAJER-1663 -מעיד נגד פושע מלחמה - רצח יהודים ב - WISNICZ NOWY
- BLOCH HENRYK-1664 - על VON MALOTTKE - GOETH ב- PLASZOW
- WOLF LEON-1665 - הישרדות
- TAUBLER RENA-1666 - על PLASZOW
- PASTOR MARILA-1667 -על קברי אחים ב- MAKOW
- LIEBERFREUND HENRYK-1668 -עדות על HEINRICH בעיר TARNOW
- KRAFTLOS ROMAN -1669 ברח מ- PLASZOW ל-- SLOWAKIA - נתפס שם ונשלח למחנות
- TEMPELHOF REGINA-1670 - על GOETH ב- PLASZOW
- SALCBERG SZAJA-1671 - על SKARZYSKO ועל SCHLIEBEN
- HAUSER FRIDA-1672 - על פולני שהציל אותה ויהודים נוספים
- RINGELBLUM EMANUEL-1673 -מכתב מיועד לסופרים יהודים החיים במערב - המכתב נכתב לאחר מרד גטו וורשה ולאחר הטמנת הארכיון**
- HALBREICH EUGENIA-1674 - מספרת על אחיה H. SPERBER ועל המחתרת ב - KRAKOW
- 1675 - אלמוני- תמצית קורות חייו של עמנואל רינגלבלום
- DR. DUBOWY MOJZESZ – 1676 – העד מספר על פולנים אצילי רוח שסיכנו את חייהם והסתירו אותו את אישתו ושני ילדיו מנובמבר 1942 עד השחרור בלי שום תמורה חומרית - STRYJ**
- KON STANISLAW-1677 - מוסר פרטים רבים על מרד TREBLINKA
- MGR. ALEF G. - 1678 - זאת כתבה שהופיע בעיתון היידי "דאס נייע לייבן" ב - 10/8/1945 - נושא הכתבה היא NIUTA TEITLBAUM לוחמת מהוללת בתוך הגטו ומחוצה לו

- BAKALCZUK MELECH-1679 - **יהודים נלחמו בעיירות LACHWA+TUCZYN** - ראה גם 652
- 1680 - SIEDLECK EFRAIM - מאמר שהופיע בעיתון " דאס נייע לייבן " ב – 12/1/1946 על מותם של 400 יהודי MINSK MAZOWIECK שהיו כלואים בבית ספר – **הם היו היהודים האחרונים בעיר וביום שבאו לחסלם התפתח קרב** – הגרמנים הציתו אש והיהודים מתו בלהבות – 3 בלבד הצליחו לברוח
- 1681 - WULF JOZEF - **על בריחת MONTELUPYCH מ- SZYMEK DRENGER & GUSTA**
- 1682 - JEGER SAMUEL - מפקד פרטיזנים של GWARDIA LUDOWA באזור LUBLIN
- 1683 - CUKERMAN ITZCHOK-ANTEK - מאמר בעיתון יידיש - 1945 - **שנתיים למרד גטו ANTEK - WARSZAWA מספר על ההכנות למרד**
- 1684 - FELIN MEJLECH - קטע מעיתון ביידיש - לחימת פרטיזנים יהודים באזור PINSK
- 1685 - ROTAJZER SYMCHA - "KAZIK" - **לחם במרד גטו WARSZAWA - הוציא לוחמים דרך תעלות ביוב לצד ה"ארי"**
- 1686 - MIODONSKI - פולני מ - KOLOMYJA מספר במכתב קורות היהודים בעיר
- 1687 = - AJZNBURG ALTER - על קבוצת לוחמים מתנועת "גורדוניה" בעיר WISZLICA - בסוף העדות רשימה שמית
- 1688 - SCHACHNER JAKOB - העד הוא רופא שיניים מ - LWOW המספר על עבודתו ושהותו במחנות שונים וביער ועל הצלת בתו ע"י פולנים
- 1689 - EINHORN BENJAMIN - יהודים נרצחים ע"י אלה שהחביאו אותם - SKRZY DOLNA
- 1690 = - WASSERLAUF SALOMON - העד מספר על קבר אחים ליד מסילת הברזל KRAKOW
- 1691 - CHAIM SZAJA RYWYNOWICZ LISOPRAWSKI - עבד בהקמת מחנה BELZEC
- 1692 - BORGER ABRAM - העד מספר על מחנות בגרמניה אליהם הגיע מגטו WADOWICE - עדות זהה ב - 1622
- 1693 - WASERLAUF SALOMON - מחנות שונים - BISSINGEN
- 1694 - SCHENKER JAKOB - העד מספר על השמדת יהודי העיירה JODLOWA ליד JASLO ועל הישרדותו בין איכרים פולנים
- 1695 - GOLDKORN MOSES - קורות CHARZYNICE
- 1696 - KARANTER ANNA - עזרת פולנים במחנה OPARY נפת DROHOBYCZ
- 1697 - WIDAWSKA MARIA - הגירוש מ - KLOMNICE - ל - RADOMSK
- * 1698 - **אלמונית** - מאמץ נואש להציל את ילדה - CZESTOCHOWA - RADOM - ללא הצלחה

- BRESLAU WENKIRCH - CH. MERIN על מות - DR.GELBERGER LEON-1699
SOSNOWIEC

BOCHNIA על מספר - MONDHEIT HENRYK-1700

GLINIANY - FUCHS LEJBUS - אודות הילד - **HESCHELES JANINA-1701***

GLINIANY - יחס חיובי ליו"ר היודנרט ב - HESCHELES JANINA-1702

NOWY SACZ קהילת - KAUFER SAMUEL-1703=

BUSK קהילת - **HECHT IZRAEL-1704***

KIELCE קהילת בזמן השואה - ZALCBERG SZAJA-1705

KRAKOW -פרטים רבים על הפירמה MADRITSCH ב- FURST ANNA-1706

1944 - MAUTHAUSEN - ל PLASZOW - מ- MONDHAJT HENRYK- 1707

GUT פולניה שמצילה יהודים בסכנה את - WILNER FRANKA-1708
TARNOPOL - חייה

BUSKO מגטו - יומן - GOLDBERG NAFTALI- 1709

SKARZYSKO KAMIENNA היה במחנה - BISAM WILHELM- 1710

1742 - SPIEWAK OTYLIA - בעדות יש ידיעה על זריקת נשים לים הבלטי - גם עדות 1711

פולני מעיד על רצח יהודי - KOMOREK WLADYSLAW-1712

REIBSCHEID ROZA-1713 -ניצלה בעזרת פולנים

TERESIENSTADT - עדות נדירה על המבצר הקטן ב - WEINBERG HERSZ-1714

MSZANA DOLNA -פרטים על קהילת היהודים ב- BORGER ABRAHAM-1715

WALCER JAKUB-1716 - סיפור הישרדות

STANISLAWOW בגטו - העד מתאר את התנאים - NADLER FRYDERYK-1717
**על אירוע בו הוכרח ע"י הגסטפו לשמש "שק איגרוף" למתאגרף גרמני ענק וממנו יצא
בשן ועין**

LWOW - פולני מספר על יהודים ב- PROF. BOEM FELIKS-1718

BAJRACH CELINA-1719 -תאור נסיעה מ- SKARZYSKO ל- LIPSK

AUSCHWITZ -עבד במפעל תחמושת ליד RADOM - לאחר מכן - STOEGER SAMUEL-1720

1721 - MORDKOWICZ MENDEL - **העד הוא אדם מבוגר בעת השואה ובגילו אין עדים רבים** - הוא מקבץ נדבות, יושב בבית הסוהר, נשלח ל - AUSCHWITZ , הכל תחת מסווה "ארי" - מצליח לשרוד

1722 - BERGER FRIDA - העדה הסתתרה עם ילדתה ב - DEBICA ובכפרים בסביבתה

1723* - BERGER MIRIAM - העדה היא ילדה קטנה שיודעת לספר בצורה נהדרת כיצד הסתתרו בכפר במחבואים שונים היא, אימה, דודה ודודתה

1724 - SAUERBRUN STELLA - מסרה יומן שנכתב ע"י אלמוני - KRAKOW

1725 - BROCH CHAIM - עדות על נאום שעודד רוחם של יהודים ב - ZBARAZ

1726 - REIFER SAMUEL - העד מספר על מחנה LITTAU - העד מספר על חלקו של DR.ZYGMUNT KULIK - רופא המחנה - בהצלת החולים ובטיפול בהם בתום המלחמה

1727 - WEINBERG HERSCH - הוחזר לגטו LODZ ממחנות בגרמניה - **!!!!** - 11/1943

1728 - REIFER SAMUEL - תלאות במחנה GOERLITZ

1729 - אלמוני - פרטים רבים על צוות הבניה ב - PLASZOW ועל המהנדס GRUNBERG

1730 - WASSERLAUF SALOMON - העד מתאר הישרדותו במחנות PLASZOW ,SKARZYSKO - SULEJOW - העבודה מעל כוחותיו ויחס הגרמנים אכזר

1731 - BRUNNENGRABER MATYS - על תלית שתי הנערות ב - PLASZOW

1732 - BRUNNENGRABER MATYS - מספר על BERGEN BELSEN ,ORANIENBURG ,PLASZOW

1733 - SPIELER DAWID - מוסר על קיום קבר אחים של בני עיירת JASLO ב - SZEBNIE

1734 - NADLER FRYDERYK - הטבח ב - STANISLAWOW - 12.10.1941

*-1735 - PIETRZAKOWNA KRYSZYNA -ילדה פולניה מספרת על חברי מחתרת ב - KRAKOW

1736 - SPANLANG HENRYK - העד מספר על קברי אחים ב - KAZIMIERZ WIELKE - יהודים שנרצחו ב - 1942 ונקברו באזור

*-1737 - WILEK MARKIEWICZ -תאור בלתי רגיל של מחנה KRAKOW - PLASZOW - **מרתק!**

1738 - STEINER MAX - מוסר על קבר אחים

1739 - BOCHNER JAKOB - מעיד על קיום קבר אחים של יהודי CHARSZNICA ביער CHODUW

1740 - KLINGBERG REJZA -מחתרת ב - KRAKOW - **ההתנקשות בציגנריה**

1741 - BORGER ABRAHAM - אסיר ב - PUSTKOW

1742 - SPIEWAK OTYLIA -מספרת על הטבעת נשים בים הבלטי - עדות זהה ב - 1711

SKARZYSKO KAMIENNA על - IMMERGLUCK FRYDA-1743

SWIRSKA ZOFIA-1744= - העדה מספרת שלקחו את אביה ואת בעלה בשבועות ראשונים
לאחר כיבוש WILNA וכנראה נרצחו ב- PONAR

GILSOHN JAKOB-1745 - עדות על העיירה PODWOLCZYSKA

NORENBERG ZYGMUNT-1746 - מידע על פושעי מלחמה

LANGER IRENA -1747* - נצלה עם אחיה בעזרת פולנים - SAMBOR

WALDMAN LENA-1748 - על קבר אחים וניסיון בריחה מ - STARACHOWICE

FLAJSZER JULIAN-1749 - מספר על ROZWADOW I - STALOWA WOLA

KUDASIEWICZ JULIAN-1750 - בעל בי"ח למברשות בגטו WARSZAWA - מספר על המרד

MANNERO MARKUS-1751 - **העד מספר שהעוזרת הפולנייה מקבצת נדבות כדי לפרנס אותם**

WISLOCKI JAN-1752 - פולני - אישתו היהודיה התנצרה בשנות העשרים ובכל זאת נלקחה ל - BELZEC

STECKMAN RUBIN-1753= -העד מספר על גטו FALENICE ועל גטו WARSZAWA לשם היה מגיע עם מצרכי מזון בשביל ידידו - העד נותר לבד ונדד והסתתר בין מכריו הפולנים

KALINSKI ROMAN-1754 (KLAUSNER) - **העד מספר על בריחתו מ- MONTELUPICH**

SCHARF IZRAEL-1755 - מספר על מפקד ה - GESTAPO ב - KRAKOW

FRENKEL ISZRAEL-1756 - מחנות שונים

MGR. NATTEL ADOLF-1757 - מספר על קבר אחים ב - BARWINKA

EBENHOLZ SALA – 1758 – העדה מוסרת שבתאריך 22/10/1942 באקציה לחיסול גטו ZAKLYCZYN נרצחו 55 יהודים ונקברו בקבר משותף סמוך לבית הכנסת – הנרצחים היו אנשי ה - JUDENRAT, אנשי O.D. ובני משפחותיהם – העדה מונה את השמות אחד לאחד

KUNZE MARIA-1759 - אם פולניה מספרת שבנה נרצח כיהודי בגלל זיהוי מוטעה - KRAKOW

GOLDSTEIN ESTERA-1760 - רצח יהודים ב- RZESZOW

ANDRZEJ MIKOLAJCZYK-1761 - כומר - מספר על קבר המונים ביער RUDKA

BORGER ABRAHAM-1762= - על קבר המונים ב - MSZANA DOLNA

KLINGER DAWID-1763 - בריחה, הריגה וקבורה- קבר אחים - KOBIERZYN

HALBOW קבר אחים ביער - EINHORN MOJZESZ-1764= על יהודי ZMIGROD

DZIALOSZYCE -קבר אחים ב- WEINFELD GUSTAW-1765

- HORODENKA - 8/12/1941 - יצא ערום מבור ההרגה - STEINKOHL HERMAN-1766=
האקציה לחיסול הסופי 7/9/1942 - הסתתר ביער 10 חודשים - עדות זהה ב-1396 ו-1404

SLOMNIKI בקרבת -מעיד על קברי אחים בקרבת SPIELBERG MORDKA DAWID-1767

ZAKLICZYN - קבר אחים ב- BRZESKO בו קבורים יהודים מ- EBENHOLZ SALA-1768

PLASZOW - BIRKENAU - SCHOPAU - 1944 - TEMPELHOF REGINA-1769

KLEMENTOWICE -קבר אחים ב- עד לרצח יהודים - KRSNOPOLSKI JAN-1770

SKAWINA - מעיד על קבר אחים ב- KERN SZYE-1771

ROGOWSKA WLADYSLAWA-1772 -פולניה מעידה על הצלת נער יהודי

1773 - **לקט מתוך עדויות** : חוויות אנטישמיות - המכון ההיסטורי היהודי-Z.I.H.

WARSAWA - 1942 - ציטוטים מתוך ספר אנטישמי- WLDYSLAW BOCQET-1774

HORWITZ PERLA-1775 -חיילת בצבא האדום

1776 - DRUCK SAMUEL - העד מספר על גירוש יהודי GDYNIA ב- 1939

1777 - HARNIK KALMAN - העד מספר את קורות יהודי BRODY - **הוא מוסר שבאקציה שנערכה בגטו נוסף לגרמנים ואוקראינים השתתפו גם שוטרים יהודים מ- LWOW**

JASLO נפת JODLOWA של יהודי - מוסר על קבר אחים של SPETH CHAIM -1778

ZLOCZOW - מוסר על קיום קבר אחים ב- DR. FALSBERG JAN -1779

OBLIGOWA - מוסר על קיום קבר אחים ב- FELBER SZMUL -1780

BRZOZOW -מוסר על קבר אחים ב- KUNSTLER MEIR -1781

BERDECHOW ב- העדות מוסרות על קברי אחים ב- LICHTIG BERTA+FELBER SARA-1782=
ליד HALBIGOW ליד LANCUT ו- MIELEC

- BIALYSTOK גטו של מורדי גטו - מוסרת מיקום קבר האחים של WINNICKA BRONISLAWA -1783
JAROSLAW - העד מוסר על קיום קברי אחים באזור KOCUR PIOTR

WINDSTRAUCH JOZEF+MGR.RAMER NORBERT -1784 - מוסרים מקומם של קברות
-RZESZOW בנפת

NEUGUT JAKUB-1785 -מוסר על קיום קברי אחים במקומות שונים

GRAHOWO - על קבר אחים ב- SZYMKIEWICZ L.-1786

EBEL MAURZYCY - 1787 – העד מספר על קברי אחים משנת 1942 ו - 1943 באזור
BOCHNIA

1788 – ראש מחוז KALISZ כותב לועד ההיסטורי ב-KRAKOW על 8 קברי אחים הנמצאים
באזור

TYTUS DANUTA – 1789 – העדה מוסרת על קברי אחים הנמצאים בסביבת RADOMSK
ובאזור SKARZYSKO

DR.LUCKI ANTONY -1790 – העד מוסר על רצח יהודים ועל מקום קבורתם בכפרים באזור
BOCHNIA

REISS SALOMON-1791-אצל הפרטיזנים

ING. STENDIG JAKUB - 1792 - העד היה אחראי על מחלקת הבנוי ב - JUDENRAT של
גטו KRAKOW ואחרי כן בהמשך עסק בבניה גם ב - PLASZOW - הוא מוסר בעדותו סקירה
נרחבת על כל שלבי בנית המחנה מזווית של אדם המכיר היטב את הנושא עד כדי כך שאי
אפשר לתרגם את כל הניסוחים המקצועיים- **דבריו חשובים ביותר לחקר מחנה PLASZOW**

SPRECHER STEFA-1793* - נערה מספרת על SANOK ועל KROSNO - על נדודים בין
מסתור למסתור - הייתה הלשנה ביום לפני השחרור וגרמנים ערכו חיפוש אחריהם ללא
הצלחה

SCHATZMANOWA STEFANIA-1794* -מצליחה להציל את תינוקה- LWOW - KRAKOW

MENDZUK JAKOB-1795 - מעיד על גרמני שהציל יהודים ב - ZDOLBUNOW - הצטרף
לפרטיזנים

GERNER LUDWIG-1796-עזרת הפולנים- KRAKOW

PRINZ TEMA – 1797 - העדה מספרת על הישרדותה בגטו KRAKOW ובמחנות PLASZOW,
BERGEN BELSEN ,AUSCHWITZ

HERZHAFT MARIA-1798* -מספרת על PRZEMYSL

KARANTER ANNA-1799 -על PIASECZNA ועל STRYJ

MICHLEWICZ JAKOB-1800* -לבד בצד הארי - WARSZAWA - עדות על המרד

BALDINGER HENRYK -1801 – העד מספר על התעללות ביהודים "בימי PETLURA" ביולי
1941 בכלא LACKI ב - LWOW

EISENBERG JAKOB-1802* - ברח מ - STUTHOF - אצל פרטיזנים

STOGER JANETTA -1803 - על SADOWA WISZNIA

MARGULIES HANNA -1804 - העדה מוסרת את יומן דודתה שנכתב בבית הסוהר לפני
הוצאתה להורג

LUCK - על גטו SCHWARZMAN DAWID - 1805

LADNIEWSKA BLANKENHEIM WANDA - 1806 - על תא מס. 41 ב - MONTELUPICH - תא האסירות הפוליטיות

MLAWSKA MARIA - 1807* - גטו WARSZAWA - מסתור אצל פולנים

ANKER IZRAEL - 1808 = - העד מספר על מחנות SKARZYSKO, CZESTOCHOWA, PLASZOW

KORCZYNSKI JANISLAW - 1809 - פולני מ - LWOW מעיד על הוצאות להורג, שריפות והכאת יהודים שראה במו עיניו בלבוב בשנים 1941/43

DR. RATNIEWSKI BOLESLAW - 1810 - **העד הוא רב סרן בצבא הפולני המספר על מנהיג פרטיזנים יהודי צעיר בשם MOJZESZ EDELSZTEIN ועל מעשי הגבורה שלו ביערות POLESIE עליהם זכה בתואר גיבור ברית המועצות לאחר מותו** - במותו היה בן 20 ונקבר בטכס צבאי ב - ROWNE - הוא היה לוחם בקבוצת הפרטיזנים של JOZEF SOBIESIAK שכינויו MAKS - הכינוי הזה מופיע במספר עדויות ובכל מקום בהקשר חיובי ביותר בנוגע ליחסו ליהודים

DR. RATNIEWSKI BOLESLAW - 1811 - העד מספר על גורל האוכלוסייה היהודית ב - LUCK והסביבה ועל הצטרפותו לפרטיזנים ביערות ליד ROWNE - **הוא היה רופא בפרטיזנקה ויחד עם זאת מפקד קרבי בפעולות** - העד מזכיר שמות רבים של פרטיזנים יהודים

TEICH GOLDA - 1812 - העדה מספרת על הגטו בעיירה BELZYCE אליה ברחו מ - PULAWY - **היא מעידה על הישרדותה במחנות שונים ביניהם עדות מעניינת על שהותה במחנה MAJDANEK ועבודתה במפעל למיין בגדים שהגיעו מכל רחבי אירופה ושילוחם לגרמניה**

FAJERSZTAJN SZYMON - 1813 - העד מספר על גטו PIASKI על AUSCHWITZ ומחנות שונים בגרמניה - העד מספר על "מסע המות" שהיה אכזרי במיוחד בשיירה בה הוא היה - המתרגם מתרגם בטעות על גרמנים השייכים ליחידה של "הפינות הירוקות" הכוונה ל - CAPOS גרמנים שהם אסירים פליליים - יוסלה

FAJERSZTEIN SZYMON - 1814 - העד מספר על אישה מאיטליה שירתה למות ב - SCHILINGER מפקד הקרמטוריום ב - AUSCHWITZ בדצמבר 1943 - עדויות נוספות בנושא : M49 - 320-325-335-449-1605-1814-2250-2788-4084-4639 - עדות זהה ל - 320 - ב - 5098 - & = & M1E/920-1357-1366-2380-1397 & = & 017/95 -

BRIEFMAN ETTA - 1815 - העדה מספרת על תנאי חייה הקשים במחנה MAJDANEK ובמחנה BLYZIN

KERSZNER ESTERA - 1816 - העדה שהתה בין היתר גם במחנה MAJDANEK - היא ברחו מרכבת שיצאה משם והייתה ב - WARSZAWA במסווה ארי - היא מוסרת פרטים רבים על מחנה MAJDANEK

ROZENGARTEN IZAAK+ZYLBERSZTAJN HERSZ+ERLICH SZOL - 1817 - שלושת

העדים מעידים על השמדת יהודי LECZNO מחוז LUBARTOW בשנת 1942 - 3000 נשלחו ל- TREBLINKA והיתר נרצחו במקום - העדים כותבים ב- 1946 ל- Z.I.H. ומבקשים מהם לטפל בבור ההריגה כי המקום מוזנח

1818 - MGR. ZALESKI JAN - **העד מספר על יציאת לוחמים יהודים מגטו WARSZAWA הבוער דרך תעלות הביוב - הם יוצאים ליערות WISZKOW וממשיכים בלחימה פרטיזנית - הייתה ביניהם קבוצה של השומר הצעיר**

1819 - ROZENBERG IZAK - **העד מספר את חוויותיו מגטו LODZ בו היה עד אוגוסט 1944 עם פינוי הגטו הוא מגיע ל- AUSCHWITZ - הוא מתאר את חיי המחנה ואת "מצעד המות"**

1820 - BORNSTEIN MAKS - **סיפורי בדים שאינם שייכים לתקופת השואה כלל**

1821 - KOLESZNIK ZALMEN - **העד מספר אודות בני BIALYSTOK שהובאו למחנות בפרוסיה המזרחית**

1822- **אלמוני** - **העד האלמוני מוסר גרסה משלו על התארגנות המחתרת ב- BIALYSTOK**

1823 - חסר ב - Z.I.H.

1824 - TUREK MENACHEM - **רשימה קצרה מתוך ארכיון גטו BIALYSTOK שהוסתר מחוץ לגטו - כמה יהודים יצאו במשאית צבאית בחודש אפריל 1943 מגטו BIALYSTOK כדי להביא מכונות מהעיירה CIECHANOWIEC - המלווה היה גרמני ידידותי והם עברו בכמה עיירות בדרך : BRANSK, ZABLODOWE - **העד מתאר בקצרה את הרואות עיניו****

1824- DR. DATNER SZYMON - **העד מוסר שמות רבים של פרטיזנים יהודים שנפלו באזור BIALYSTOK**

1825 - ULICKI ELI - **העד היה ספורטאי פעיל ב"מכבי" BIALYSTOK - הוא מוסר רשימה שמית של ספורטאים שנספו בגטו ובאקציות השונות**

* 1826 - MARIA LAPICZ - **אודות הנערה OGOREK BASIA שניצלה הודות לעדה**

* 1827- OGOREK BASIA - **ילדה נשאת לבד ופוגשת בתחנת הרכבת ב- WARSZAWA את המלאך הגואל שלה בדמות פולניה רחמנייה, אישה עניה שמטפלת בה - היא מספרת על מרד הגטו**

1828 - ULICKI ELI - **העד מספר על מסתור שהתגלה עקב בכיו של תינוק באקצית פברואר 1943 ב- BIALYSTOK - העד מתאר בהרחבה את משלוח פברואר ל- AUSCHWITZ - **העד הבחין בעת המיון שנשים עם ילדים קטנים מופרדים עם הזקנים והציע לאישתו לעזוב את הילד לנפשו אך היא סירבה - העד מגיע לבלוק 20 שם היה GRINBAUM ה- KAPO של הבלוק וסביבו כמה מעושי דברו שהעד מזכיר אותם בשמם - העד מזכיר בעדותו כיצד נעשתה הסלקציה בבלוק 20 שהיה בלוק ההסגר ובו 1200 אסירים - האסירים עמדו בשורה של חמישיות לפני תעלה ברוחב של מטר ובצד השני של התעלה עמד רופא, ה- GRINBAUM KAPO ואיש S.S. - לפי סימן של הרופא האסיר היה צריך לעבור את התעלה בקפיצה ולהתייצב לפניו - אם הוא נכשל אחת דינו, לתאי הגז - העד מספר שקאפו פולני החליף את גרינבאום במרץ 1943 בניהול בלוק 20 - העד יצא בחיים ממצעד המות אך כרתו אצבעות רגלו שקפאו****

1829- BURSZEIN SZIMCHE - **קורות קהילת CIECHANOW**

NAJMARK HELENA-1830- על גרמני מציל יהודים ב- BIALYSTOK

SLOWINSKI ZACHARIASZ-1831- העד הוא פולני המעיד על חקירתו בגסטפו בקשר לעזרה לפרטיזנים - הציל את חייו פרטיזן יהודי בשם PINCHAS CELNIKER שהכחיש כל קשר אתו- הוא עצמו נורה - כן הסתתר באסם שלו פרטיזן אחר, DR. SZYMON DATNER

1832 - אלמונית מעידה שקברה נשים שנרצחו ב- BIALYSTOK

1833 - אלמונית - פולניה מסתירה יהודים בביתה - BIALYSTOK

BAUMATZ ALIASZ-1834- מוסר שמות הלוחמים בקבוצת הפרטיזנים בפיקודו

KRASIK A.-1835= העד מתחיל את סיפורו ביום האחרון של קבוצת יהודים שהוציאה גופות מבורות ההריגה על מנת לשרוף אותן - **הקבוצה כבר סיימה את תפקידה וכיסתה את הבורות הריקים מלבד בור אחד המיועד להם - בדרך אל הבור הם מתפזרים לכל עבר,** העד נפצע בידו אך ממשיך לרוץ ומגיע ליער יחד עם חברו - 9 ימים הם נמצאים בקו החזית המתקדמת - ביום שהוא פוגש את חיילי הצבא האדום חברו נהרג ולא זכה לשחרור

DATNER SZYMON - 1836 - גובה העדות רשם מפי L. L. פולניה הגרה ב - BIALYSTOK עדות על כמה אירועים הנוגעים ליהודי העיר

1837 - חסר ב - Z.I.H.

JONISZ MIETEK - 1838 - **העד הוא אחד המעטים שנשאר בחיים לאחר הלחימה בגטו BIALYSTOK ביום החיסול 16/8/1943** - הוא היה חבר המחותרת בגטו - הוא מספר על הקרב ועל האופן בו נותר בחיים - הוא מצטרף לקבוצת לוחמים יוצאי BIALYSTOK ביערות IZOBY - העד מספר על מעשי גבורה של שלושה לוחמים ומזכיר שמות של לוחמים נוספים

KANTOR SZYJA - 1839 - העד מספר על מעשיו ומעשי אחרים בקבוצת פרטיזנים ביערות SUPRASEL

BATOSZKO JOZEF+JULIANA-1840 - שומר בי"ה הגדול ב - BIALYSTOK ואישתו מעידים על שרפת יהודים יחד עם בי"ה ב - 27/6/1941

ISMACH CHASIA-1841*- העדה מוצאת את עצמה עם חמישה ילדים קטנים ב- TYKOCIN שלאחר האקציה - **רוב העדות מוקדשת למאמצים האל אנושיים שהעדה מקדישה להציל את הילדים** - העדה מצליחה להציל שנים מילדיה

SZMULEWICZ MAJER ABRAM-1842= העד מספר את קורות קהילת IWJE - בורות ההריגה היו ע"י הכפר STANIEWICZ ק"מ. אחד מהעיירה - העד היה בין אלה שכיסו את הבורות - העד מצטרף לפרטיזנים

DUMBELSKI BENJUMIN - 1844 - העד מספר על כיבוש העיירה SEYNY ועל גירוש היהודים ברגל אל גבול ליטא ב - 1/11/1939 - העד מספר על נדודיו בין האיכרים וביערות עד לשחרור ב - 1944

KISSLER EFRAJIM - 1845 - עדות נדירה של אחד הלוחמים במרד גטו BIALYSTOK שהשתתף בפועל בלחימה ומתאר את מהלכה - העד מתאר את האירועים בגטו בשבועות שלאחר תאריך 16/8/1943 - **עדות חשובה בנושא מרד BIALYSTOK**

FINKELSZTEIN MENACHEM-1846= **העד הוא אחד הניצולים הספורים מעיירת**
RADZIWILOW **בה הפולנים שרפו את כל היהודים -** **העד מוסר על שרפת היהודים**
ב- JEDWABNE ימים ספורים לאחר מכן - 11.7.1941

KAMINSKI-1847 -פולני - מוסר שמות פרטיזנים יהודים שמתו בעת מצור הגרמנים ביער
DWORZYSK

IVANOW MICHAEL-1848 -מעיד על הצלת **JAKOB SOKOLOWICZ** מ-**WASILKOW**

KAMINSKI SZYMON-1849 - קורות יהודי **HAJNOWKA**

TOBAK GERSZON – 1850 – העד מספר על חייו ביער ועל מותם של חבריו שפולנים בגדו
בהם – הוא מעיד גם על עזרת איכרים פולנים

1851 - עדים אלמונים מרכיבים יחד רשימה שמית של יהודים שנשרפו בבי"כ ב-**BIALYSTOK**

DR. SZYMON DATNER - 1852 - עדות על לוחמים מאזור **BIALYSTOK** שנפלו במלחמה
פרטיזנית, במרד הגטו ובשורות הצבא האדום בחזית - בעדות יש אי בהירות לגבי תאריך
נפילת הלוחמים הפרטיזנים – במקום אחד מוזכר תאריך **2/1/1943**, במקום אחר התאריך
2/1/1944 הוא

BURSZTAJN SIMCHE - 1853 - העד מספר על האקציה בגטו **KLESZCZEL** שנערכה
ב- **1/11/1942** - העד הצליח לברוח ליער

DR. DATNER-1854 - על **BIALYSTOK**

CWAR FELIKS-1855 -פולני מ- **WOLKOWYSK** מוסר פרטים על היהודים בסביבה

DR. WELIAN PETA-1856 -חיסול גטו **BIALYSTOK**

STASZEWSKI IZAK-1857 - **חי בגרמניה כ- VOLKSDEUTSCHE**

GOLOMBEK FEIGL-1858 -חייהם ומותם של יהודי **STAWISK**

DR. DATNER SZIMON-1859 -מאבק וחורבן קהילת **BIALYSTOK**

GOLOMBEK FEIGL-1860 - על חיסול קהילת **KOLNA**

SZCZAWINSKI JOSEF - 1861 - דף מתוך יומן שנכתב ביער **LIPICZANY** בתאריך **29/6/1943**

DR. BRODER-1862 - על קבוצת כימאים ב- **PLASZOW** ו-**FLOSSENBURG**

KRAFTLOS ROMAN-1863= **העד הועבר ל- PLASZOW** עם חיסול גטו – **KRAKOW** הועסק
בניקוי הגטו ואיסוף הנרצחים - **אחרי שבועיים הצליח לברוח ולהגיע לסלובקיה - בסופו**
של דבר הגרמנים הגיעו גם לסלובקיה ובדרך זאת שוב הגיע למחנות

GOLDMAN SALOMON - 1864 - העד מספר על המתרחש ב- **LWOW** מיום כניסת
הגרמנים - עם חיסול הגטו הוא מסתתר בביתו של פולני, נגר פשוט שממשיך ומחזיק את

העד ואת אישתו גם כאשר נגמרים כל האמצעים החומריים והם עצמם רעבים ללחם - **העד מבטיח שהוא ידאג למשפחה הפולנית עד סוף ימיו**

WEKSLER GENIA-1865* - קורות ילדה בת 10 בכפרים שונים בתור פולניה

SZWARCKOP ASZER -1866= - **העד מספר שביום א דפסח יום פרוץ המרד בגטו WARSZAWA נפגע חברו ABRAM מכדור דום - דום בבטנו והלוחמים גאלו אותו בעזרת כדור וקברו אותו בגינת הבית** - הוא מבקש להביאו לקבר ישראל

SCHULMAN TEYBELE -1867* - צוואה מיועדת לאחות בתל אביב - פולנים מצילים את ילדתה

SOKOL BERL+FLISZKA LEIMA -1868 - **שני אנשי "SONDERKOMANDO" מוסרים עדות על ניסיון המרד ב - AUSCHWITZ** - שמות מנהיגי המרד- 1944 - גם בעדות זאת מסופר על " אשת האגדה " - הפעם היא זמרת האופרה של WARSZAWA - **בעדות זאת יש פרטים רבים בנוגע להתרחשויות לאחר שהיא יורה והורגת את SCHILLINGER** - ראה עדויות נוספות : 320-325 & = & 335-449-1605-1814-2250-2788-4084-4639 & = & M1E/920-2380-1397 & = & 02/446 - 5098 - ב - 320 - עדות זהה ל - 017/95 & = & 1357-1366-

GOLDBERG LEJBKO-1869 - יהודים נרצחו ברכבת ל - BIALA PODLASKA - 18/9/1946

TOMSKI JOZEF-1870 - מביא עדותם של POZNIAK ANDREY+NIUSIA על KARTUZ BEREZA

MISIEJUK GRZEGORZ-1871 - **פולני שהציל יהודים נרדף ונאלץ לעזוב את כפרו**

FELDMAN FANIA-1872 - הצלה ב - WILNA - **עדות בלתי רגילה !!!!** עדות זהה תחת המספר 2946

1873 - פגום במקור

DR. SINGER IDEL-1874= - **על הגטו ב - LASK - הרבנים אישרו שימוש בעצמות טריפות להכנת מרק במטבח התמחוי**

FELDMAN HERSZ-1875 - עדות בבית המשפט ב - LUBLIN נגד הפושע LELL

JAKUBIAK HENRYK-1876 - פולני מוסר עדות על S.S. BERNARD LELL ב- LUBLIN

KOWALSKA HELENA -1877 - פולניה מוסרת על עינים שעברה כי נחשדה כיהודיה

1878 - חסר ב - Z.I.H.

KARNOWSKI KAZIMIERZ-1879 - עדות נגד LELL S.S. ב- LUBLIN

STRZEMINSKA IRENA-1880 - עדות נגד LELL ב- B.

STOLARSKI JAN-1881 - עדות נגד LELL S.S. ב- LUBLIN

1882- **פרוטוקל מבית המשפט בעניין הפושע B. LELL** - LUBLIN

STERNFELD LEIB-1883 - מחנות שונים

LUBARTOW-I MIECHOW על-PLECH MARIA-1884

RAJOWIEC על מספרת על EISENSTEIN POLA-1885

MAJDANEK על - WARSZAWA גטו - ZAJDENFELD MAREK-1886

1945 - GRYNSZPAN PESIA-1887* - ילדה ניצלה יחד עם אביה - **האב נרצח אחרי השחרור -**

MENTLIK LEA-1888 - הצלה בגטו LODZ - מחבוא - 1944

1889* - GALBAS ABRAM-MOSZE - העד מספר על גטו LODZ ועל התארגנות היהודים בעבודה - העד היה מרכז חטיבת מנקי הארובות - הוא מוסר מידע מעניין לגבי מספר הרחובות, הבתים, המטבחים והארובות בהם טיפלו אנשיו - **מכל הדברים המסופרים החלק החשוב ביותר הוא תיאור "אקצית הילדים"**

ROSENBERG HELENA-1890 על- DWINSKI ו- STUTHOF

BRAND HALINA-1891 - ימים אחרונים של גטו LODZ

1892 - HOCHNER JOZEF - העד מספר את קורות יהודי ZOLKIEW עד חיסול הגטו - הוא היה בין האחרונים שנשארו לאסוף את רכוש היהודים לאחר החיסול הסופי - קבוצת יהודים בורחים והוא ביניהם

1893 - חסר ב - Z.I.H.

KOSOWSKA ANNA-1894 - פעילת "הנוער הציוני" ב- LWOW

LEWIN ESTERA-1895 על STARY SACZ ועל SKARZYSKO

DOMBROWSKI BENIAMIN-1896 - לחם בקבוצת הפרטיזנים של ATLAS - אזור DEREZIN עדות זהה ב- 635

TRUNK-1897 - מעידה על פעילי BUND במחתרת

ROZENSZAJN FELA-1898 - פרטים על PABIANICE

1899 - חסר ב - Z.I.H.

1900 - BAKALCZUK MELECH - **עדות ארוכה של פרטיזן יהודי הנלחם ביחידה המורכבת ברובה הגדול יהודים** - פעילותם מתחילה בתחילת 1942 והוא מתאר את כל גלגוליה עד מתקפת הצבא הגרמני על בסיסי הפרטיזנים ב - 1943 - אזור הלחימה כולל את היערות בין PINSK, KOWEL, ROWNE - העד מזכיר שמות רבים של פרטיזנים יהודים - עדות ארוכה הנקטעת לפני סיומה !

1901 - אלמוני - פרטים על מרד גטו WARSZAWA

1902 - WEICHERT MICHAL - העד מנתח את התקנות שהוציאו האחראים על שלטונות הכיבוש בפולין בנוגע לסמכויות השלטון האזרחי

- 1903 - אלמוני - פרטים על אקצית החיסול ב - GRODNO - 12/3/1942
- OSIAKOW - קורות חיים - PRZEMISLOWSKY MEIR-1904
- DR. M. JAKUBOWICZ+SARA JAKUBOWICZ - 1905 - קורות יהודי NOWOGRUDEK - **מאות יהודים בורחים ליערות דרך מנהרה שחפרו** - ספטמבר 1943
- ROSENBERG PINCHES-1906 - הוא ומשפחתו היו ב - KIEW במסווה של פולנים
- LEIBISZ JSROEL-1907 - **העד מספר על בית המשפט היהודי בגטו LODZ**
- KAMPF ALEKSANDER-1908 - מוסר עדות נגד פולני, רוצח אשתו ושלושת ילדיו
- BRAW DAWID-1909 - קורות גטו BOCHNIA
- BAU REBEKA-1910 - עדות בעניין GOETH
- REIBSCHEID BARBARA-1911 - הפיוני מ - SKARZYSKO ל - LEIPZIG - 1944
- MANBER IGNACY-1912 - ידיעות רבות - כולל שמות - על JAWOROW ועיירות הסביבה
- NASS EMANUEL-1913 - הרב של JAWOROW נפרד מעדתו
- KRIESNER HENRYK-1914 - אביו נרצח בפקודת GOETH - עדות - PLASZOW
- OGOREK SAMUEL-1915 - העד מוסר על רצח בידי GOETH - PLASZOW
- PIEPRZYK ANTONY-1916 - עדות על J.APPEL מלשין יהודי ב - KRAKOW
- FUKSENBRUNER JOZEF-1917 - על JAWISZOWICE
- DYM BERTA-1918 - הישרדות
- MARKIEWICZ IGNACY-1919 - על מעללי GOETH ב - PLASZOW
- ROSENTHAL IGNACY-1920 - מ - TRANSILWANIA ל - AUSCHWITZ
- SUSSER KLARA-1921 - על BOCHNIA ועל SZEBNIE
- LOEFELHOLZ SZYMON-1922 - מסתור בכפר ע"י BUDZANOW
- LUDMERER YOZEF-1923 - נדבן - NUCHIM SAKIEL - הציל בצד הארי - מכתב תודה
- HECHT KLARA-1924 - מוסרת על פולניה ב - BUSK שסיכנה עצמה והצילה יהודים
- SIEGMAN SAMUEL-1925 - נורה ברגל ע"י GOETH ב - PLASZOW - מחנה השמדה OHRDRUF
- STELZER BOLESRAW-1926 - מעיד על SOKAL, JANOWSKI, KAMIONKA STRUMILOWA,

1927 - ZIEGLER MARJAN+HENJA - בעל ואישה מרעיפים שבחים על אומץ לבו של פולני שהציל אותם ועוד יהודים רבים נוספים – יחד אתו פעלה אישתו ואנשים נוספים

1928 - PERLMAN MAURZYCY - העד מתאר את החיים במחנה PLASZOW - העד מספר ש- LABAN אחד ממנהיגי המחתרת ב- KRAKOW הובא לגבעת הזין ב- PLASZOW כדי להוציאו להורג - הוא תקף אחד הגרמנים אך הוכרע ונרצח - **על המלשין היהודי שמסר את מנהיגי המחתרת בידי הגרמנים הוצא פסק דין מות וגוייתו הושלכה לפני בניין GESTAPO - ה**

1929 - MARKIEWICZ ROZALIA - קורות משפחה מ- PLASZOW עד AUSCHWITZ

*1930 - DR. NECHA GELLER - ילדה קטנטונת הסיטה 4 פעמים את האקדח שהיה בידי הגרמני ונשארה בחיים – ZBARAZ - שם הילדה: **KLARA FRAUENGLAS** - נולדה ב- 1941

1931 - GUTWIRT MAREK - מספר על בריחה להונגריה

1932 - BAUM MARIAN - על KERNER קצין משטרה יהודי ב- PLASZOW

1933 - WOLFGANG ADOLF - עזר במעצר של BIEGEL איש S.S. מ- PLASZOW - מסר עדות נגדו

1934 - LASTER JULIA - העדה מספרת את קורות יהודי STANISLAWOW - למרות העדויות הרבות על העיר מצאתי בעדות זאת פרטים שלא קראתי בשום עדות אחרת - העדה הייתה קשורה למחתרת ולפרטיזנים והיא מספרת על פעולות הפרטיזנים היהודים שלחמו ביערות האזור - **עדות חשובה על STANISLAWOW !!!**

1934 - PLAT IZAK & CHARASZ SABINA - קורות קהילת HORODENKO

1935 - ROSEN SAMUEL - **המשפחה הסתתרה בעזרת הקברן בתוך קבר בבית הקברות הקתולי - BUCZACZ**

1936 - WIENER LUDWIKA - העדה היא אישה מבוגרת שהצליחה להסתדר בצד ה"ארי" ב- CZESTOCHOWA וב- WARSZAWA - היא ובתה חזרו ל- CZESTOCHOWA אחרי השחרור שם התברר להן שכל המשפחה נרצחה - היא מציינת ש - **"בעיר שוררת אנטישמיות נוראה"**

1937 - REJMAN JAN - מכתב מזכיר P.P.S. מופנה לוועדה ההיסטורית ב- KRAKOW - במכתב יש ידיעה על קרונות רכבת שהגיעו מ- LWOW ובהם אוצרות ממוזיאונים - GOETH פקד לפרוק את האוצרות ב- PLASZOW - מאי 1944

1938 - BIEN MARIAN - על PRZEMYSL

1939 - SZEINOWICZ NORBERT - העד מספר על קבלת הפנים של התעללות בה זכה כשהגיע למחנה GROSS ROZEN - משם הוא נשלח ל- DORNAU מחנה גטיסה למוזלמנים

1940 - FABER MARIAN - על מלשינת הגסטאפו PURETZ MARTA

1941= - SIEGEL ALICJA - העדה מספרת על משפחתה הנכה ועל העזרה שקיבלה ממשפחת KAMINSKI הפולנית - עזרה נתנה גם ליהודים אחרים בסכנת נפשות

SALZWEDEL - העדה ב- GRIMM של - PLASZOW - GRAJ CELINA-1942

LWOW על - KATZ ELSA-1943

JANOW על עיירת - ZOLTERMAN MALGORZATA-1944

SKARZYSKO -קורות משפחה שהתנצרה- **WEINMAN WITOLD-1945***

SCHLIEBEN על מחנה -HOLLENDER MAKSYMILIAN-1946

SCHLIEBEN על - HOLLENDER MAKSYMILIAN - 1947 רשמים נוספים על

PUSTKOW חודשים במחנה עונשין - BRAM MAURYCI-1948

O.D. KRAKOW על פרטים - GRINBERG WLADISLAW-1949

MALTZ MINA-1950 - ניצלה על ניירות "אריים"

MESSER IDA-1951 - על קרב שניהלו יהודי **BEDZIN** בדרך למשפחות- **AUSCHWITZ**

CHABINSKI MIECZYSLAW - 1952 – עדות על רצח 800 יהודים מהעיירה FRYNSZTAK ביער
WARZYCKIE ב- 2/7/1942

SCHOENBAUM LUBA - 1953 – העדה עוזבת את גטו LWOW בעזרת פולני שמשיג לה
תעודות אריות והיא מגיעה ל – KRAKOW – **בין היתר היא מספרת סיפור מעניין על פולני
שהיה סוחט יהודים עשירים ומשתמש בכסף כדי לעזור ולהסתיר יהודים עניים – בביתו
הסתתרו 20 יהודים – שיא הסיפור הוא שהפולני היה יהודי במסווה ארי – החלק העיקרי
של העדות נוגע למאסרה של העדה והשיטות שהופעלו עליה כדי לגלות את יהדותה**

HESZELES JERZY MARIUSZ-1954=* - מכתב שנמסר ל Z.I.H. – ע"י אמו של הילד שכתב
אותו - המכתב נכתב בינואר – 1943 ימים אחדים אחר כך, עקב הלשנה נחקר הילד משך
חמישה ימים בתחנת המשטרה ב - ZLOCZOW - **הילד לא מסר אפילו שם אחד של
האנשים האריים שעזרו לו** - הוא נשלח לגטו ZLOCZOW וכעבור 6 שבועות בעת אקצית
החיסול הילד נעלם

SKARZYSKO KAMIENNA על פרטים רבים על - KRISZTAL ABRAM-1955

PLASZOW במחנה JOZEF GRZIMEK -עדות נגד פושע מלחמה - WEBER KAROLINA-1956

WOLARL -עדות נגד איש S.S. פושע מלחמה- MIROWSKA SABINA-1957

SZCZUCZYN על העיירה - KASPAR BASZIA-1958

WOLKOTRUP KATARZYNA -1959* -פולניה מגדלת תינוק יהודי- כל משפחתה נרצחה
בגלל שהסתירה בביתה את הוריו

WARSAWA ב- HORENSTEIN IDA-1960

WILEYKA על העיירה מספר על פרטיזנים - GRUNMAN BORIS-1961

GRUNMAN BORIS-1962 - העד הוא מפקד גדוד פרטיזנים יהודים "נקמה" ביערות
NAROCZ שמנה 300 לוחמים- לצדו קם מחנה משפחות ובתוכו בתי מלאכה שעבדו בשביל
כל הפרטיזנים באזור

ORLA -BURSTEIN SIMCHA-1963= העד מספר על העיירה

Z.I.H. - חסרים ב - 1967-1966-1965-1964

LWOW - **KOPELMAN SEWER -1968*** עדות של ילד בן 8

TUBIASZ JAKUB -1969* -בית יתומים מ - LOMZA נסוג עם הצבא לעומק רוסיה

BIALOWIERZA -על העיירה BURSZEIN SIMCHE-1970

TYKOCIN - על העיירה MGR. TUREK MENACHEM-1971

SLONIM -חיסול יהודי KAHANA DAWID-1972

WENCYGSTERN ANIA-1973 -העדה עברה מחנות רבים ושרדה

AWERBUCH GABRIEL-1974= -רשימה של 20 יהודים שניצלו בזכות הגרמני PAUL
BIALYSTOK - 1944 - **STEFABLUME**

STRYKOWSKI HELA-1975= - העדה ניצלה בזכות אוקראינית ופולניה שהסתכנו,
החביאו אותה ועזרו לה לצאת לעבודה בגרמניה שם עבדה עד השחרור - הנשים
המשיכו לעזור ליהודים ועקב הלשנה נאסרו- BIALYSTOK

1976 - **SZNAJDER ICCHOK** - העד מספר על עצמו ועל שני אחיו אתם הגיע
ל- AUSCHWITZ ויחד שרדו את השואה - **אחד האחים נרצח ב - 1945 אחרי השחרור**
בידי כנופיה מזוינת

BIELSK - PODOLSK -עופה של קהילת BURSZEIN SIMCHE - 1977

1978 - עדויות של GOLDMAN ZALMAN+TAWRYSKI RIWKA על NOWA WILEJKA

DEREWNE - גורל יהודי ADEK ELIAHU - 1979

LUCK - על קהילת POLESIUJ JAKUB - 1982

1983 - אלמונית מספרת בפירוט רב על חיי היום יום ב - AUSCHWITZ עבדה כרוקחת
ב - REWIR ומתארת את סדרי העבודה בפרוטרוט - **עדות חשובה !**

1984 - **HART TUSIA + BREGMAN FRUMA** - **עדות בלתי רגילה** על יהודים בצד הארי
ב - WARSZAWA - **עדות על הצלת יהודים שהסתתרו בשטח הגטו - ספטמבר !!! 1943**
פרטים על השתתפות יהודים במרד WARSZAWA1944 -

1985 - **דו"ח** על העברת גופות הנרצחים מקבר אחים לקבר ישראל 1946 -BIALYSTOK

DR.WELIAN PETA-1986 - מעידה לשבחו של שוטר יהודי בגטו BIALYSTOK

AUSCHWITZ - DR.WELIAN PETA-1987 - מספרת פרשת 4 בנות UNION שנתלו ב

BRANSK - JENCZMIEN MOSZE-1988 - רצח יהודי BRANSK - יחידת פרטיזנים של יהודים מ-BRANSK

DR. DATNER S.-1989 - על צעדת המות של אסירות יהודיות - חורף 1944/5

GRUSZNIEWSKI PINCHAS - 1990* - ילד שורד באזור LOMZA

KOLECZNIK ZALMAN-1991 - על התאבדויות בגטו BIALYSTOK

DR. DATNER SZYMON - 1992 - על העיירה WIZNA

DR. DATNER SZYMON - 1993 - במסגרת עבודתו ההיסטורית על רצח יהודי BIALYSTOK והסביבה ההיסטוריון מספר על יהודי העיירה WASACZ

DR. DATNER SZYMON - 1994 - מחבר העדות כתב אותה מפי אחרים כי מכל קהל יהודי העיירה RADZYLOW נשארה בחיים רק משפחה אחת - בעיירה זאת הפולנים הקדימו את הגרמנים ביוזמת הרצח - **הפורעים הפולנים אספו את היהודים לתוך האסם של SITKOWSKI בקצה העיירה והציתו אש - מעשה רצח זה הקדים את שרפת יהודי JEDWABNE כיון שהוא התרחש בימים 7/7 - 10/7 - 1941 - שתי העיירות קרובות מבחינה גיאוגרפית - בעדות מוזכר גם רצח יהודי העיירה WASACZ**

DR. DATNER SZYMON - 1995 - **ההיסטוריון מקדיש פרק לעיירה JEDWABNE - הוא מצייר את התמונה של היהודים הצועדים אל האסם בו יישרפו - הרב בראש הצועדים עם תמונה של STALIN בידו והשוחט אחריו עם דגל אדום - 7 יהודים נצלו מהשריפה - את האישה הפולנייה שהצילה שנים מהם רדפו אחרי השחרור, הכו אותה ואיימו עליה ברצח עד שנאלצה לברוח מהעיירה**

DR. SZYMON DATNER - 1996 - העד מספר על רצח יהודי KOLNO

DR. SZYMON DATNER -1997 - העד חקר את חורבן יהודי העיירה STAWISKI באזור LOMZA

DR. SZYMON DATNER -1998 - העד חקר את קורות יהודי העיירה ZAREMBY-KOSCIELNE

KAPLAN PEJSECH - 1999 - העד היה חבר ה - JUDENRAT בגטו BIALYSTOK וניהל את ארכיון הגטו - **הוא סיים את כתיבת המסמך הזה העוסק בפעולות היודנראט במרץ 1943 זמן קצר לפני שהוא נספה - המסמך משקף את פעולת היודנראט בביאליסטוק אך ממנו אפשר ללמוד על פעולות המוסד הזה בכל מקום - עיקר החשיבות של העדות שהיא נכתבה בזמן אמת, בעת השואה לאחר אקציית פברואר האכזרית - בעדות זאת מצאתי חיזוק לעדות יחידה במינה מגטו WARSZAWA המספרת על רפת גדולה שהייתה קיימת בגטו - העד מספר שבגטו BIALYSTOK החזיקו 44 פרות כדי לספק חלב לילדים קטנים ולצרכים רפואיים - הגרמנים חריומו 40 פרות והשאירו 4 בלבד - עדות חשובה !!!**

DR. SZYMON DATNER - 2000 - העד מספר על הגלית 5000 יהודים מ - BIALYSTOK אל העיירה PRUZANY בסוף 1941 -